

PERSBERICHT

Utrecht, 12 september 2011

STAP vraagt Eerste Kamer om snelle behandeling drankwet

Update van cijfers over alcoholgebruik bij jongeren moet Eerste Kamer overtuigen

Op dinsdag 13 september a.s. neemt de Eerste Kamer een beslissing over de behandeling van het wijzigingsvoorstel Drink- en Horecawet. Deze wet stelt gemeenten onder meer in staat om de gemakkelijke beschikbaarheid van alcohol voor jongeren in supermarkten, de horeca en sportkantines aan te pakken. Gemeenten krijgen onder meer de verantwoordelijkheid voor de handhaving van de leeftijdsgrenzen voor alcoholverstreking. In een brief aan de Vaste Commissie VWS van de Eerste Kamer benadrukt het Nederlands Instituut voor Alcoholbeleid (STAP) het grote belang van snelle invoering van de wet. Wim van Dalen, directeur van het instituut: "Nederland telt bijna een half miljoen zware drinkers onder de 30 jaar (CBS; 2011). Gemeenten kunnen zorgen voor een doorbraak bij de aanpak van dat probleem; goede handhaving is het sleutelwoord".

Het Nederlands Instituut voor Alcoholbeleid stuurt de leden van de Kamercommissie vandaag onderstaande update van de cijfers over jongeren en alcohol.

7 harde feiten over alcohol en jongeren 2011

1. Kinderen beginnen te jong en drinken te veel

Nederlandse kinderen beginnen gemiddeld tussen hun 12e en 13e jaar alcohol te drinken, meisjes (12,8 jaar) iets later dan jongens (12,4 jaar).

-10 % van de 12-jarigen zegt kortgeleden nog te hebben gedronken. Van die groep drinkt 56% tenminste één keer per maand minimaal 5 glazen per keer.

-39% van de 14-jarigen zegt kortgeleden nog te hebben gedronken. Van die groep drinkt 58% tenminste elke maand minimaal 5 glazen per keer.

-Van de 16-jarigen zegt 71% kortgeleden nog te hebben gedronken. Van die groep drinkt 77% elke maand tenminste minimaal 5 glazen per keer.

2. Drinkgedrag van 15-plussers al vele jaren te hoog; aantal kinderen van 12-14 dat drinkt is gedaald

Vergeleken met cijfers uit 2003 drinken er nu minder kinderen van 12-14 jaar alcohol. In 2003 had 71% van de kinderen van 12 jaar ooit alcohol gedronken. In 2009 was dat 41%. De cijfers m.b.t. kinderen en jongeren van 15 jaar en ouder zijn nauwelijks veranderd. Voor alle leeftijden geldt dat zodra jongeren drinken, ze vaak te veel drinken. Het is duidelijk een kwestie van: je drinkt niet of je drinkt veel.

3. Te veel en te vaak drinken begint bij veel jonge drinkers vanaf hun 15^e

Het zogenaamde binge drinken (veel drinken in korte tijd) neemt een vlucht vanaf 15 jaar. Ruim een kwart van de 15 jarigen (27%) die recent hebben gedronken drinkt *wekelijks* 5 tot 10 glazen; nog eens een kwart (26%) drinkt 10 of meer glazen per week. De wettelijke lage verkoopleeftijd in Nederland van 16 jaar is hier vermoedelijk mede debet aan (vanaf je 16de kun je losgaan).

4. Nederlandse jongeren scoren hoog in Europa

De 15 en 16-jarige Nederlandse jongeren drinken relatief vaak t.o.v. Europese leeftijdsgenoten. Ze staan op plek twee, na koploper Oostenrijk; 24% van deze Nederlandse jongeren heeft de afgelopen maand meer dan 10 keer alcohol gedronken. Het Europese gemiddelde is 10%. Analyse van de Europese data (ESPAD, 2007) leert dat alleen jongeren (van 15 en 16 jaar) in Denemarken, Oostenrijk, Duitsland, Engeland en Tjechië meer en vaker drinken dan hun Nederlandse leeftijdsgenoten.

5. Alcoholvergiftiging onder jongeren stijgt sinds 2007

In 2010 zijn 684 Nederlandse jongeren met spoed opgenomen in een ziekenhuis na het drinken van te veel alcohol; in 2007 waren dat er 297; in 2008 337 en in 2009 500. Wat opvalt is dat het meestal om gewone autochtone jongeren gaat. De gemiddelde leeftijd van deze 'comadrinkers' ligt iets boven de 15 jaar.

6. Ernstige en blijvende gezondheidsschade onvermijdelijk

- Blootstelling aan alcohol tijdens de jeugd kan tot geheugen-, leer- en concentratieproblemen leiden; hersenen die in ontwikkeling zijn (tot het 23^e levensjaar) zijn het meest kwetsbaar.
- Jongeren die voor hun 15e met drinken zijn begonnen lopen vier maal zoveel risico op alcoholverslaving als jongeren die op hun 21^e zijn begonnen.
- Bij meisjes en jonge vrouwen is met name het risico op ontwikkeling van borstkanker zorgwekkend. Uit onderzoek is gebleken dat hoe meer en hoe vaker jonge vrouwen alcohol gebruiken tijdens de adolescentie, des te groter de kans is op goedaardige borstaandoeningen. Goedaardige borstaandoeningen zijn een belangrijke voorspeller voor borstkanker.
- Hoe jonger tieners aan alcohol beginnen des te groter de kans dat zij ook gaan roken of drugs gaan gebruiken.

7. Alcoholgerelateerde ongevallen

Consument en Veiligheid telt jaarlijks bij de spoedeisende hulp 24.000 alcoholgerelateerde ongevallen bij jongeren tussen de 10 en 25 jaar. Dit is bijna 10% van alle ongevallen of geweldplegingen onder jongeren in deze leeftijd.

Jonge mannen van 18 tot en met 24 jaar maakten in 2002 23% uit van de ernstig gewonden en verkeersdoden door alcoholongevallen, terwijl deze groep maar 4% van de totale Nederlandse bevolking vormt.

Bronnen:

- Factsheet Alcoholgebruik door Nederlandse jongeren; STAP; 2011; www.stap.nl
- Factsheet Alcohol: Gezondheidsrisico's voor kinderen en adolescenten; www.stap.nl
- CBS, 2011.
- ESPAD 2003 en 2007, ESPAD, Stockholm, www.espad.org, 2009
- Resultaten Peilstationonderzoek Trimbos-instituut (2008);
- Data m.b.t. startleeftijd jongeren: persoonlijke communicatie onderzoeker Karin Monshouwer; Trimbos-Instituut (2008)

Voor meer informatie:

Nederlands Instituut voor Alcoholbeleid (STAP)

Dhr. ir. W.E. van Dalen, directeur

T 030-6565041 / 06-53295544

E info@stap.nl

I www.stap.nl